

ཕྱ་དྲུག་གི་ནད་གཞི།

Pyrrolizidine Alkaloid Poisoning in Yaks

Grazing on plants (e.g. *Senecio spp*) locally known as *Gantho metho* cause poisoning in yaks. These species of plants contain hepatotoxin (pyrrolizidine alkaloid) that cause chronic liver damage in animals leading to death.

The disease condition was first investigated and identified in 1989 in Merag and Sakteng, Trashigang. The disease condition is known as *Remney*.

ཕྱ་དྲུག་གི་ནད་གཞི་མ་འདྲུལ་ལས་ གངས་མཐོ་མེ་ཏྲ་ཟེར་མི་འདི་ གཡལ་གུ་གིས་བཟའ་བཅིན་ ཕྱ་དྲུག་ཐོབ་ཡིན། ཕྱ་དྲུག་གིས་སྤེམ་ཆེན་པ་མེད་པ་གཏང་ཏེ་ མཐའ་མཚུག་ལུ་ ཤིམ་ཡིན། ཕྱ་དྲུག་ནད་གཞི་འདི་ འགོ་དང་པ་ས་གནས་ བགྲིས་སྒྲང་མེ་རག་དང་སག་སྟེང་ལུ་ རེས་འཛིན་འབད་ཅུག། མེ་རག་དང་སག་སྟེང་གི་ཁ་སྒྲད་ལས་ རེས་ནད་ཟེར་སྤྲོབ་ཡིན།

Signs and symptoms

The affected animals on exposure to sunlight results into photosentization reaction characterized by:

- Cracking of skin leading to wounds and sores around the muzzle, nose and eyes
- Falling of hairs especially from back region, forming white patches on the body
- Peeling of the skin, and wound with exudates
- Animal become weak, anemic and die eventually

ཕགས་ཀོ་ནད་མ་འཛོམས་ཡིན།

བརྟགས་མཆན་དང་ནད་རྟགས།

ཕགས་ཀོ་ མིག་ཏེ་ ཁ་དང་ལྟ་པ་ཚུ་ནང་ མ་འཛོམས་ཡིན།
ནོར་གྱི་གཟུགས་ཁ་ལས་སྤྱ་འབྱད་དེ་ ཕགས་ཀོ་བཟུབ་ དེ་ལས་མ་འཛོམས་ཡིན།
ནོར་འདི་ཞན་ཁོག་འབྱུར་ ཁག་ཉམས་ ནད་ཐོབ་སྟེ་ཤི་ཡིན།

Treatment

- There is no effective treatment for plant poisoning, except for timely supportive treatment such as liver tonic and fluid therapy. Universal antidote may be tried in early stage of the disease condition
- Do not expose affected animals to the sunlight – keep them under the shed

སྤྱོད་བཅོས།

ཕྱ་དྲུག་གི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་བཅོས་མེད་དེ་སྟེ་རུང་ གཞན་པན་ཐོག་པའི་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཅོས་འབད་གོ།
ཕྱ་དྲུག་ཐོབ་ཡོད་པའི་ལ་ནོར་འདི་ ཉིམ་འེད་ཐོག་མ་བཅུག་པར་ བཟོ་བྱིམ་ནང་བཅུགས་བཞག་གོ། ཉིམ་འེད་ཐོག་པ་ཅིན་ ཉེང་སྒྲལ་ཕགས་ཀོ་བཟུབ་སྟེ་ མ་འཛོམས་ཡིན།
སྤྱིར་བཏང་དྲུག་གི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་བཅོས་ཁང་ལས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་རིགས་མ་འདྲུལ་ཚུ་ སྤྱོད་བཅོས་སྟེ་བྱིན་གོ།

Prevention and Control

- Prevent yaks from grazing in areas that have poisonous plants
- Encourage pasture development

སྒྲིག་ཐབས་དང་བཀག་འཛིན།

ཕྱ་དྲུག་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ ལ་ནོར་ཚུ་ཕྱ་བཟའ་བར་གཏང་ནི་མི་འོང་།
ལ་ནོར་གྱི་དོན་ལུ་ ཅམ་འབྲོག་གོང་འཕེལ་གཏང་གོ།